

Factsheet Israel: Schuldig Aan Apartheid

DE DEFINITIE VAN APARTHEID ONDER HET INTERNATIONAAL RECHT

De term 'apartheid' werd oorspronkelijk gebruikt om het systeem van segregatie en institutionele discriminatie te beschrijven, zoals dat in Zuid-Afrika bestond van 1948 tot 1994, maar wordt nu gebezigd ter beschrijving van elk systeem van onteigening, fysieke segregatie en systematische rassendiscriminatie gericht op het verzekeren van de dominantie van één groep mensen over een andere.

Apartheid als misdaad werd vanaf eind jaren '70 opgenomen in het internationaal recht, toen delen van de internationale gemeenschap zich inzetten voor juridische instrumenten om het Zuid-Afrikaanse regime te veroordelen. Apartheid is in het internationaal recht gedefinieerd als 'onmenselijke handelingen begaan met het

Palestijns jongetje wordt gearresteerd door Israelische politie. Westbank. Bron: Reuters

doel om de dominantie van een etnische groep over een andere te bewerkstelligen en te handhaven en deze groep stelselmatig te onderdrukken'. Latere wetsartikelen hebben verduidelijkt dat apartheid een misdaad tegen de menselijkheid is, waarmee onderzoek ernaar en vervolging ervan mogelijk wordt onder de jurisdictie van het Internationaal Strafhof (ICC).

Apartheid verwijst dus naar een bepaald soort misdaden onder het internationaal strafrecht. Van belang is dat dit de verantwoordelijkheid voor het voorkomen, beëindigen en bestraffen ervan legt bij de rest van de internationale gemeenschap.

ISRAEL EN DE MISDAAD VAN APARTHEID

Palestijnse vluchtelingen

Israel heeft een racistisch, discriminerend regime gevestigd dat Palestijnen op uiteenlopende manieren raakt. Bij de stichting ervan in 1948, nam de nieuwe staat een aantal wetten aan die voorkwamen dat de meer dan 750.000 van land en bezit geroofde Palestijnen konden terugkeren naar hun huizen, terwijl zij joden van over de hele wereld toestonden om naar Israel te komen en burgerschap te krijgen. Bovendien werden wetten aangenomen die de in beslagname van Palestijns land sanctioneerden.

Tot op de dag van vandaag blokkeert Israel het internationaal verankerde recht van deze vluchtelingen en hun nakomelingen op terugkeer naar hun huizen. Deze groep vluchtelingen telt inmiddels meer dan 7 miljoen mensen, waarvan er ongeveer 1,5 miljoen leven in 58 erkende Palestijnse vluchtelingenkampen.

Palestijnse burgers van Israel

Palestijnen vormen momenteel ongeveer 20 procent van de burgers van Israel. Deze 1,7 miljoen Palestijnen zijn de nazaten van degenen die achterbleven in het land dat in 1948 de staat Israel werd.

In tegenstelling tot de meeste landen, zoals Nederland waar alle Nederlandse staatsburgers ook de Nederlandse nationaliteit hebben, behandelt Israel burgerschap en nationaliteit als verschillende zaken, waarbij het laatste op etnische basis wordt gedefinieerd. De burgers waarvan de nationaliteit geldt als 'Joods', krijgen voorrechten. Palestijnse burgers worden als tweederangs behandeld.

Dit onderscheid in nationaliteit werkt als een vorm van uitsluiting en maakt systematische discriminatie van Palestijnse staatsburgers mogelijk op allerlei terreinen van het maatschappelijke leven. Bijvoorbeeld op de gebieden van huisvesting en landbezit, want bepaalde gebieden zijn voor Palestijnse bewoning uitgesloten. Het is Palestijnen niet toegestaan land te bezitten of te leasen uit het publieke domein en zij worden in bepaalde gebieden buitengesloten door bewonerstoelatingscommissies, die bestaan in 43 procent van de Israelische steden. Bovendien worden Palestijnse bedoeïenen geconfronteerd met herhaaldelijke sloop van woningen, zodat Israel de plaatsen waar alleen joden wonen verder kan uitbreiden.

Deze discriminatie op het gebied van huisvesting maakt de feitelijke segregatie mogelijk van Palestijnse staatsburgers van Israel, die vooral wonen in steden en dorpen die in meerderheid Arabisch zijn. Israel zorgt ervoor dat joodse plaatsen een voorkeursbehandeling krijgen. Zo worden bijvoorbeeld alle verzoeken tot uitbreiding van de

Tulkarm 5 juni 2020. Bron: dailysabah.com

wettelijke grenzen van Arabische plaatsen afgewezen, met overbevolking als resultaat. In Israels nieuwe Basis-, of Grondwet, informeel bekend als de Natiestaat Wet, in juli 2018 aangenomen door de Israelische Knesset, wordt de uitsluiting van de Palestijnse burgers van Israel verder vastgelegd. De wet verankert de definitie van Israel als een staat voor joodse burgers, waarin alleen zij het recht op zelfbeschikking genieten.

Palestijnen in de Bezette Gebieden

Overall in de Bezette Palestijnse Gebieden (Gaza, de Westelijke Jordaanoever en Oost-Jeruzalem) voert Israel een bewind van systematische rassendiscriminatie, die de voortdurende etnische zuivering van de inheemse Palestijnse bevolking mogelijk maakt.

Terwijl de illegale Israelische kolonisten in de Westelijke Jordaanoever en Oost-Jeruzalem mogen bouwen en uitbreiden, gebruikt Israel verscheidene wettelijke middelen om de Palestijnse bevolking te verdrijven. Sinds 1967 zijn verspreid over de bezette gebieden rond de 50.000 Palestijnse huizen en gebouwen gesloopt.

Deze praktijken zijn vergemakkelijkt door de aanleg van de Israelische muur. 85 procent van de muur ligt op de Westelijke Jordaanoever, met ontvreemding van Palestijns land en grondstoffen als gevolg.

De muur is onderdeel van een strategie waardoor Palestijnse gemeenschappen steeds meer in geïsoleerde steden en dorpen worden samengepakt. Dit gebeurt met opzet, om het leven voor de Palestijnen ondraaglijk en een Palestijnse staat onmogelijk te maken.

Naast dit beleid van landsegregatie, heeft Israel een systeem van gesegregeerde wegen op de Westelijke Jordaanoever, zodat voertuigen met Palestijnse nummerborden niet, of met veel beperkingen, mogen rijden op 285km weg. Ondertussen

Palestijns meisje wordt gearresteerd door Israelische politie. Khan-al-Amar, 4 juli 2018. Bron: Reuters

kunnen voertuigen met Israelische nummerborden zonder beperkingen op die wegen rijden.

Bovendien geldt voor Israeli's die in illegale nederzettingen op de Westelijke Jordaanoever wonen het burgerlijk recht, terwijl de inheemse Palestijnen onderworpen zijn aan militair recht. Onder dit dubbele rechtssysteem worden Palestijnen berecht in rechtbanken in Israelische legerbases, waar vrijwel 100 procent van de uitspraken 'schuldig' is. In de gevangenis worden Palestijnen dikwijls blootgesteld aan marteling. Ook kinderen worden in militaire rechtbanken berecht. Sinds 2000 zijn minstens 8.000 kinderen op deze manier gearresteerd en berecht.

Deze handelingen tegen het Palestijnse volk scheppen een systeem van raciale dominantie dat het leven van de Palestijnen steeds ondraaglijker maakt.

Volgens experts, zoals de voormalig Speciale VN-Rapporteur voor Palestina Richard Falk, kan deze behandeling worden gekwalificeerd als etnische zuivering. Bovendien wordt Palestijnse vluchtelingen en hun nazaten hun wettelijke recht op terugkeer naar hun huizen ontegd.

Het bestrijden van Israelische Apartheid

In 2005 riepen Palestijnse maatschappelijke organisaties op tot Boycot, Desinvestering en Sancties (BDS) tegen de Israelische staat, totdat die zich houdt aan het internationaal

recht, inclusief het ontmantelen van het hierboven omschreven apartheidssysteem. Net als bij de Zuid-Afrikaanse apartheid, leiden gerichte campagnes tegen medeplichtigheid tot isolatie van de Israelische staat. Zo trok bijvoorbeeld de Franse multinational Veolia zich na een campagne volledig terug uit Israel. Onlangs liet G4S weten dat het de Israelische dochtermaatschappij zou afstoten.

In Nederland worden ook campagnes gevoerd, zoals die tegen vervoersbedrijf EBS, een dochtermaatschappij van het Israelische Egged dat de busdiensten naar de illegale nederzettingen op de bezette Westelijke Jordaanoever exploiteert. Ook het ABP is doelwit van een campagne geweest in verband met ABPs investeringen in Israelische banken.

De BDS Beweging zorgt ervoor dat activisten in Nederland kunnen bijdragen aan de Palestijnse strijd tegen apartheid en voor vrijheid, gerechtigheid en gelijkheid.

Meer informatie

- Adalah Database van discriminerende wetten: <https://www.adalah.org/en/content/view/7771>
- VN ESCWA rapport: <https://bit.ly/2urXt8J>
- BDS Movement Resource: <https://bdsmovement.net/colonialism-and-apartheid/israel-and-the-crime-of-apartheid>
- BDS NL Manifest voor een rechtvaardige oplossing van het Palestina vraagstuk

Wat kun je doen?

- Doe mee aan onze campagne tegen Israelische apartheid, en geef je op voor onze nieuwsbrieven; zie het formulier op de website van BDS Nederland www.bdsnederland.nl
- Geef je op als donateur, en doe een online donatie op <https://donate.docp.nl>
- Meld je aan bij info@docp.nl als lid van docP voor €20,- per jaar en wordt deel van de mondiale beweging voor vrede en rechtvaardigheid voor het Palestijnse volk. DocP is de moederorganisatie van de campagne van BDS Nederland.
- Schrijf naar Kamerleden en vraag hen actie te ondernemen.

COLOFON:

Campagne BDS Nederland, Postbus 11135, 2301 EC Leiden

Website: www.bdsnederland.nl

Email: info@docp.nl

Voor dit factsheet is gebruik gemaakt van het Engelstalige factsheet "Israel: Guilty of Apartheid" van de Palestine Solidarity Campaign